

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTERNORRLANDS LÄN

MEDDELANDE OM
BESLUT OM ÖVERPRÖVNING
LAGAKRAFTBEVIS

2023-6344-95

Sundsvalls kommun
Fastighetsregistermyndigheten
851 85 SUNDSVALL

Beslut om prövning enligt 12 kap 1 § PBL

Stadsbyggnadsnämnden i Sundsvalls kommun har 1995-06-26 antagit områdesbestämmelser för SILLRE SÅG, Dacke 8:1 m fl, Liden.

Länsstyrelsen har 1995-06-30 enligt 12 kap 2 § PBL beslutat att inte pröva kommunens beslut enligt 12 kap 1 § PBL.

Enligt 13 kap 4 § PBL får detta beslut inte överklagas.

Lagakraftbevis

Då kommunens beslut inte överklagats enligt 13 kap 2 § PBL har beslutet vunnit laga kraft 1995-07-19.

Christina Zetterquist
Christina Zetterquist
Planenheten

Kopia till:

Fastighetsbildningsmyndigheten	+	antagandebeslutet
Byggnadsnämnden	+	- " -
Kommunkansliet	+	- " -
Lantmäteriet	+	- " -
Planenheten	+	- " -

2281-P95/0626/1

Stadsbyggnadsnämnden

1995-06-26

1(37)

Tid Kl 14.15-14.55

Plats Kommunalhuset rum 434

Beslutande

s	Håkan Eriksson ordf	
s	Lennart Andersson	
s	Berit Jonsson	
s	Sören Ullberg	jävig § 218
s	Leif Nilsson	
s	Carina Sjölander	
s	Leif Holmstedt	
m	Kurt Sundberg	
mp	Arne Muhr	
fp	Ulla Grelsson	
c	Lennart Dahlin	

Ersättare	s	Jonny Nilsson	s	Monica Rydfjord
	mp	Stig Östlund	fp	Agneta Lokrantz
	c	Martin Lindström	v	Malkolm Groth

Övriga	Mats Westling	Paul Sjödin	Andrejs Graudums
	Göran Sjölen	Birgitta Grahn	Ulrika Grannerud

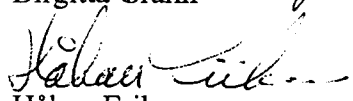
Protokollet omfattar §§ 187-222

Justerat 1995-06-28

sekreterare

Birgitta Grahn

ordförande

Håkan Eriksson

justerare

Lennart Andersson

Tillkännagivande angående justering av detta protokoll har anslagits på
kommunens anslagstavla 1995-06-28 betygar

Birgitta Grahn

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

Stadsbyggnadsnämnden

1995-06-26

4

§ 189

Dnr 1663/93

**OMRÅDESBESTÄMMELSER FÖR SILLRE SÅG, DACKE 8:1
M FL LIDEN**

Stadsbyggnadskontoret har 1995-03-29 upprättat förslag till
områdesbestämmelser för Sillre Såg, Dacke 8:1 m fl, Liden.

Områdesbestämmelserna har varit utställda under tiden
1995-05-11--06-08.

STADSBYGGNADSNÄMNDENS BESLUT enligt arbetsutskottets
förslag 1995-06-15, § 304

Områdesbestämmelserna antas.

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

ANTAGANDEHANDLING

OMRÅDESBESTÄMMELSER FÖR

SILLRE SÅG

Dacke 8:1 m.fl.

Liden, Sundsvalls kommun.

UPPRÄTTADE AV STADSBYGGNADSKONTORET 1995-03-29.

Handläggare:

Ragnhild Widgren
planarkitekt

tel: 19 19 82.

BESTÄMMELSER
Bestämmelse med gällande inom hela planområdet.
Följande gäller inom området med nedanstående beteckningar.
Endast angivna användning och utformning är tillåtna.

GRÄNSBETECKNINGAR
----- Planområdesgräns
----- Egenskapsgräns

BEFINTLIGA HUS OCH ANLÄGGNINGAR
Naturstenfundament från äldre hus och anläggningar skall bevaras och bör hållas fria från vedartad vegetation.
Kulturhistoriskt värdefull byggnad. Nedanstående hänsyns- och verksamhetsregler gäller.
Vid utvändig underhållsarbete skall utförande beträffande utseende och kvalitet väljas om möjligt i överensstämmelse med originalutförande eller i ett utförande som är typiskt för byggnadens tillkomsttid.
Byggnaden får ej rivas.

NYA HUS OCH ANLÄGGNINGAR
• Befintlig gränsgruppning skall bibehållas med öppen sida mot nordost. Nya byggnader placeras längs denna nordostorienterade axel eller mer österut i enlighet med det äldre bebyggelsemönstret. Entrer till bostäder och uthus placeras så långt det är möjligt mot det öppna gårdstunet.
• Byggnad skall ges en enkel rektangulär planform. Endast sadeltak med 25-30° taklutning kan tillåtas.
• Fasad skall utföras av trä och färgsättas på samma sätt som befintlig bebyggelse (färgod släntrig på fasadpanelen, vit inlojffring på fönsterblåsar, foder och knutar samt förtäcksvis ockragul inlojffring på ytterdörrar).

UTÖKAD LOVPLIKT
För hela området utökas lovplikt att gälla:
• Rövning
• Uppföra komplementbyggnad
• Göra tillbyggnader
• Omfatta inläggningar (murar, plank, staket)
• Schaktning och fyllning i den mån markens höjd väsentligen ändras och/eller påverkan kan ske på lämmingar från sågverkspeken
• Ny- eller ombyggnad av väg samt anläggning för parkering
• Utbyte av fasad-respektive takmaterial
• Omfärgning av fasad
• Utbyte, flyttning eller igensättning av fönster och ytterdörrar
• Ändring eller nybyggnad av skorstens, huvar o dyli
• Skyltar och ljusanordningar
För byggnad markerad med q1 skall även följande åtgärder vara lovpliktiga:
• Ingrepp som berör byggnadens planlösning, konstruktion och bärande delar.

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR
Rekommendationer angående utformning och materialval återfinns i beskrivningsdelen.
Kraven i PBL:s 3:e kapitel samt övriga normer och förfordningar gäller även bygglovbeprövade åtgärder (anpassning, varusamhet, hållfasthet, brandskydd osv).
För byggnader markerade med q1 gäller, att varusamhet bör iaktas vid alla underhållsarbete, även inomhus, så att kvarvarande spår från byggnadernas tidiga historia så långt möjligt bevaras.
Stadsbyggnadskontorets byggavdelning och Sundsvalls museums byggnadsantikvarie kan ge råd i samband med nybyggnad och underhåll av byggnader och anläggningar.

ILLUSTRATIONER
Lada Illustrationstext

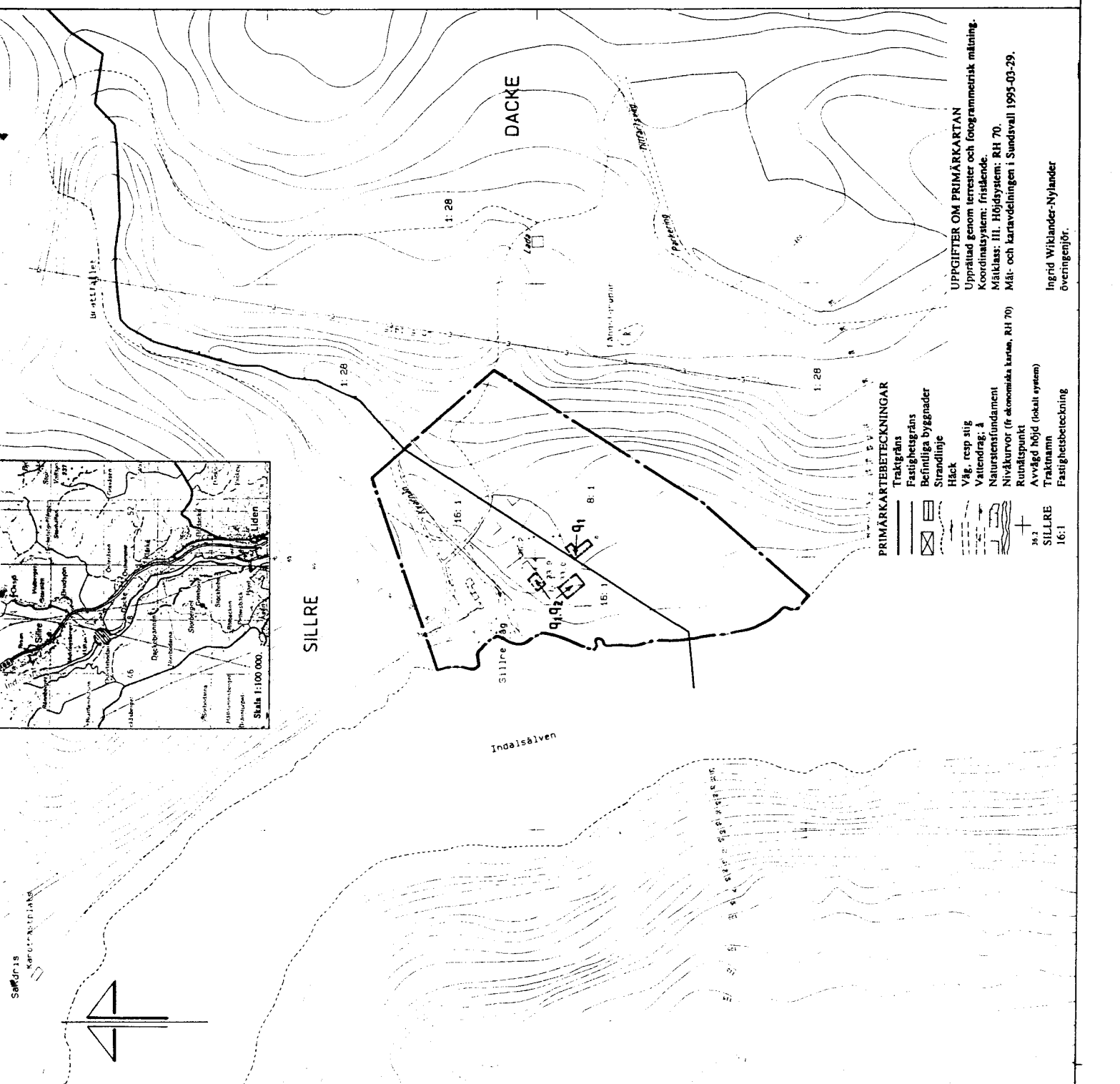
OMRÅDESBESTÄMMELSER FÖR SILLRE SÅG
Dacke 8:1 m.fl.
Liden, Sundsvalls kommun.
UPPRÄTTADE AV STADSBYGGNADSKONTORET 1995-03-29.

LARS RIMFORS
planchef

RAGNHILD WIDGREN
planarkitekt

100 50 0 100 meter
Skala 1:2000.

1663/93.

Områdesbestämmelser för
SILLRE SÅG
Dacke 8:1 m fl
Liden, Sundsvalls kommun

BESKRIVNING

Till områdesbestämmelserna hör denna beskrivning och en karta med bestämmelser. I bilaga 1 till beskrivningen återfinns en historik med fotografier över befintlig bebyggelse samt en karta, upprättad år 1862.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Genom bestämmelserna regleras användning och utformning av miljön vid Sillre såg. Området har enligt översiktsplanen mycket stort värde både som kulturmiljö och som del av ett naturvårdsobjekt av riksintresse. Syftet med bestämmelserna är således att bevara områdets karaktär, ange vilka hänsyns- och varsamhetsregler som skall gälla vid underhåll och ombyggnad samt komplettering av befintlig bebyggelse samt reglera lovplikten.

PLANDATA

Områdets läge och areal

Sillre såg ligger vid Indalsälven, ca 7 km nordväst om Lidens centrum. Vid väg 86 finns skylt "sevärdhet, sågplats". En grusväg leder ned till området.

Områdets areal är 4 ha.

Markägförhållanden

Det centrala området med bostadshusen och tillhörande tomtplats ägs av en privatperson. Fastigheten Sillre 6:4, vilken innehåller fundament av såghus och andra lämningar från sågverksepoken, ägs av SCA. Fastigheten Dacke 1:28, vilken innehåller besöksparkering och stigar ned till området, ägs av en privatperson.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Stadsbyggnadsnämnden beslöt i februari 1993, att områdesbestämmelser skulle upprättas för Sillre såg. Ärendet aktualiserades i samband med en förfrågan från tidigare markägare, SCA Skog AB, om kommunen hade några synpunkter på försäljningen av området till nuvarande ägare.

Översiktsplanen

Sillre såg ligger inom den sträcka av Indalsälvens dalgång, som är av riksintresse för naturvården. Såväl den storslagna landskapsbilden som vissa vetenskapliga motiv ligger bakom denna bedömning. Inom dalgången finns punktojekt av mycket högt resp högsta skyddsvärde. Sillre såg är ett sådant punktojekt.

Beträffande områdets värde från kulturmiljösynpunkt hänvisar översiktsplanen till en kulturmiljöinventering, som gjordes av stadsbyggnadskontoret och muséet år 1982. Sillre såg är enligt denna inventering ett s k A-objekt, där högsta antikvariska hänsynstagande är motiverat.

En större del av Indalsälvens dalgång är slutligen av riksintresse för rekreation och turism. Området är bl a en viktig kanotled. I anslutning till Sillre såg finns naturstigar och en kanotrastplats med raststuga. Dessa anläggningar sköts av kommunen.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BEVARANDE OCH UTVECKLING

Historik

Sillre såg etablerades som sågplats redan 1663 och var i drift till 1870. Den utgör en tidig länk i den industrihistoriska utvecklingen av Sundsvallsdistriktet till ett av världens ledande sågverksdistrikt. För förståelsen av denna utveckling från vattensågar i inlandet till kustbaserade ångsågar är Sillre såg av stor betydelse. Bilaga 1, upprättad av byggnadsantikvarie Anders Stjernberg vid Sundsvalls museum, ger utförligare information om områdets historia.

Mark och vegetation

Sillre såg ligger på en svagt sluttande terrass vid Indalsälven, vilken avgränsas av mycket branta sluttningar mot norr och öster. I sluttningarna växer granskog och längs stigen ned till området är undervegetationen av typ högörtäng med kraftiga bestånd av bl a stormhatt. Höjdskillnaden mellan besöksparkeringen och gårdstunet är ca 65 meter.

Vid gårdsbildningen finns ett öppet, gräsbevuxet gårdstun, vilket norrut övergår i halvöppen mark med solitärer och grupper av tall, björk och rönn. Flera husgrunder finns kvar och ger en antydning om den mer omfattande bebyggelse som funnits på platsen. Vid befintliga byggnader och vid husgrunderna finns inslag av trädgårds-

växter, främst syrén, bondspiréa och vinbär. En syrénhäck avgränsar den egentliga tomtplatsen söderut, ned mot älven.

Vattensågen låg vid Kvarnåns mynning i älven. Fundament till såghuset och till den tidigare bron samt stenkistor kan iakttas i detta område, vilket hålls röjt. Väster om ån, uppströms bron, finns lämningar av en timmerränna. Vattnet från Oxsjön leds numera till stor del via tunnel till Sillre kraftstation och Kvarnån liknar mer en bäck. I ravinen finns en frodig växtlighet med bl a myskmåra, springkorn, skogs-sallat och sötgräs.

Geotekniska förhållanden

På SGUs jordartskarta, skala 1:50 000, anges jordarten vara sediment av sand. Inga grundundersökningar är gjorda i området.

Fornlämningar

Inom bestämmeområdet finns inga kända fornlämningar.

I skogspartiet mellan sågplatsen och besöksparkeringen finns ett område med fångstgropar, vilka markerats på plankartan.

Bebyggelseområden

Det avgränsade bestämmeområdet innehåller tre befintliga byggnader och ett flertal fundament av byggnader och anläggningar.

De befintliga byggnaderna har markerats med q_1 på bestämmelekartan. Det är *herrgårdsbyggnaden*, som lär vara uppförd 1822, och som fungerade som inspektorsbostad, *sågställarbostaden*, som uppfördes omkring 1799 samt en *uthusbyggnad* (tidigare stall och ladugård), som är förbunden med en *jordkällare* längst mot sydost via en stenmur. Byggnaderna beskrivs i bilaga 1 från Sundsvalls museum.

Bestämmelsen q_1 innebär, att byggnaden är kulturhistoriskt värdefull och att speciellt det utvändiga underhållet skall utföras på ett varsamt sätt. Vad gäller interiören kan inte samma höga krav på anpassning ställas. Dock bör större ingrepp i byggnadernas stomme och planlösning så långt möjligt undvikas. Byggnaderna är obetydligt förändrade sedan tillkomsten och innehåller snickerier, eldstäder, smidesdetaljer m m av stort värde. Ursprungliga invändiga dörr- och fönsterfoder, bör om möjligt bibehållas eller ersättas med nya i samma utförande. Varsamhet skall också gälla övriga ytskikt, t ex schablonmålningar och tapeter, vilka bör dokumenteras och om möjligt ersättas med nya i samma stil.

Uthusbyggnaden och jordkällaren har raserade tak. Nuvarande ägare planerar dock att återställa taken i ursprungligt skick. Därmed bevaras gårdsbildningen med byggnader åt tre håll.

Byggnad markerad med q₂ får inte rivas.

För nya hus och anläggningar anges bestämmelser, vilka syftar till anpassning både vad gäller placering och utformning. Utöver bestämmelserna på plankartan finns rekommendationer angående lämplig utformning i bilaga 1.

Strandskydd

Inom 100 meter från strandlinjen gäller det generella strandskyddet utöver bestämmelserna i denna planhandling. Detta innebär, att allmänhetens tillträde till stränderna inte får försvåras t ex genom stängsel. En ansökan om bygglov för hus eller anläggning inom strandskyddsområdet kommer också att prövas gentemot naturvårdslagstiftningens regler för tillämpningen av strandskyddet.

Tillgänglighet

Den mycket branta stigen från parkeringen till sågplatsen innebär ett hinder för personer med fysiska handikapp.

Friytor

Befintlig bebyggelse är grupperad kring ett öppet gårdstun, vilket bör bevaras. Staket och liknande avgränsningar bör således undvikas.

Fundament av såghus, andra byggnader och anläggningar från sågverksepoken bör hållas fria från vedartad vegetation.

Rekreation och anläggningar för friluftslivet

Indalsälvens dalgång är, som inledningsvis nämnts, av riksintresse både för friluftsliv och naturvård. För att underlätta allmänhetens nyttjande av området har flera insatser gjorts, vilka bl a berör området vid Sillre såg. Parkeringen, stigsystemet och anläggningarna vid kanotrastplatsen i Sandris sköts av kommunen. På grund av dessa åtgärder, är området relativt tillgängligt och populärt som utflyktsmål för en rekreationssökande allmänhet.

Stigarna leder bl a till Brattfallet i Kvarnån med 20 m fallhöjd. Ravinen nedströms vattenfallet hyser en rik flora.

Nuvarande markägare har visat en välvillig inställning till det friluftsliv som förekommer i området. För att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till parkering, stigar, gångbro och kanotrastplatsen bör kommunen teckna servitut med berörda fastighetsägare.

Vatten och avlopp

Brunn och avloppsanläggning saknas.

EI

Området är inte elanslutet.

Avfall

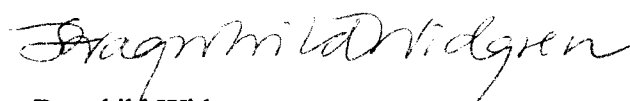
Sophämtning sker vid parkeringen.

Administrativa frågor

Områdesbestämmelserna omfattar regler om utökad lovplikt. Innehållet framgår av bestämmelsetexten på plankartan.

STADSBYGGNADSKONTORET

Lars Rimfors
planchef

Ragnhild Widgren
planarkitekt